

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๗๐/๒๕๕๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานเขตบางกะปิ เกี่ยวกับการสืบสวน
ข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์ : นาง ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขตบางกะปิ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน - สำนักงานเขตบึงกุ่ม มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๕๐๑๑.๖/๕๑๐ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการเขตบางกะปิ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ร้องเรียนกล่าวหาผู้อุทธรณ์ จำนวน ๔ รายการ ได้แก่

๑. หลักฐานการแจ้งคำสั่งสำนักงานเขตบางกะปิ ที่ ๔๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ ตามกฎหมายให้ผู้อุทธรณ์ทราบ

๒. สำเนาคำสั่งสำนักงานเขตบางกะปิ ที่ ๔๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ พร้อมหลักฐานเอกสารที่ปรากฏร่องรอยการพิจารณา การลงนามผ่านของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองทั้งหมด

๓. หลักฐานหรือเอกสารอื่นๆ ที่ปรากฏร่องรอยแสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งของสำนักงานเขตบางกะปิข้างต้น ได้ดำเนินการตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดครบถ้วนทุกประการ

๔. เอกสารของคณะกรรมการที่สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นข้อกล่าวหาว่า ผู้อุทธรณ์ได้กระทำความผิดตามหนังสือร้องเรียนที่เป็นเหตุให้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตลอดจนหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้อำนวยการเขตได้ใช้ความละเอียดและวิจารณญาณในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงจากพยานของผู้ถูกกล่าวหาครบถ้วนหรือไม่อย่างไร ก่อนการวินิจฉัยสั่งการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย

สำนักงานเขตบางกะปิมีหนังสือ ที่ กท ๕๐๐๗/ล ๗๖๔๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยข้อมูลอาจทำให้มีการไปก่อดันพยานบุคคลให้เปลี่ยนคำให้การอันอาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพยานบุคคล และอาจทำให้การดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๐/๒๕๕๖

ร้ายแรง หรือการบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตาม มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับกระบวนการ พิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงยังไม่เสร็จสิ้น และจะต้องดำเนินการสรุปข้อ กล่าวหาและพยานเอกสารหลักฐานให้ผูุ้ทธรณ์รับทราบอยู่แล้ว ตามพระราชบัญญัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่อนุญาตให้ตรวจสอบเอกสารตามที่ร้องขอได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผูุ้ทธรณ์ หนังสือ ชี้แจงของสำนักงานเขตบางกะปิ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า สำนักงานเขต บางกะปิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงผูุ้ทธรณ์กรณีถูกร้องเรียนกล่าวหาว่าเมื่อครั้ง ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทพศิลา เปิดร้านจำหน่ายอาหารที่ไม่มีคุณภาพให้นักเรียน โดยนักเรียนสามารถซื้อได้ตลอดเวลา และมีการนำสินค้าขึ้นไปจำหน่ายบนห้องเรียน ซึ่งร้านดังกล่าว ไม่ได้อยู่ในความดูแลของสหกรณ์โรงเรียน เมื่อการสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรง ผูุ้ทธรณ์เห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง จึงมีคำขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริง แต่สำนักงานเขตบาง กะปิปฏิเสธการเปิดเผย

ผูุ้ทธรณ์ชี้แจงสรุปว่า มีผู้ไม่เปิดเผยชื่อได้มีหนังสือร้องเรียนกล่าวหาผูุ้ทธรณ์ขณะ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทพศิลาว่าเปิดร้านค้าขายของไม่มีคุณภาพในโรงเรียน นำรายได้เป็นของ ตนเองซึ่งไม่เป็นความจริง ต่อมาสำนักงานเขตบางกะปิได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเข้ามา สอบสวนในโรงเรียนโดยไม่มีการแจ้งคำสั่งให้ผูุ้ทธรณ์ทราบล่วงหน้า เมื่อการสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น ก็มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงโดยไม่ได้แจ้งผลสรุปการสืบสวนข้อเท็จจริงให้ ผูุ้ทธรณ์ทราบ ผูุ้ทธรณ์เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายที่ กำหนดไว้ และยังมีลักษณะเป็นการกลั่นแกล้งผูุ้ทธรณ์ เนื่องจากผูุ้ทธรณ์มีข้อขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ ของสำนักงานเขตบางกะปิเมื่อครั้งที่ผูุ้ทธรณ์ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการพิจารณาบรรจุลูกจ้าง ชั่วคราวเป็นลูกจ้างประจำตำแหน่งพนักงานสถานที่ของโรงเรียนวัดเทพศิลา ผูุ้ทธรณ์จึงมีคำขอ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับขั้นตอนในการออกสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวพร้อม หลักฐานการแจ้งคำสั่งให้ผูุ้ทธรณ์ทราบ หลักฐานในการดำเนินการตามกฎหมายของคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง และเอกสารของคณะกรรมการที่สรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เป็นข้อกล่าวหาว่า ผูุ้ทธรณ์ได้กระทำความผิดตามหนังสือร้องเรียนที่เป็นเหตุให้ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัย ตลอดจนหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้อำนวยการเขตได้ใช้ความละเอียดยและ วิจารณ์ฐานในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ทำการสอบสวนข้อเท็จจริงจาก พยานของผู้ถูกกล่าวหาครบถ้วนหรือไม่อย่างไร ก่อนการวินิจฉัยสั่งการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๐/๒๕๕๖

สำนักงานเขตบางกะปิมีหนังสือลับ ที่ กท ๕๐๐๗/สค๓๑๑ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งสรุปว่า มีผู้ใช้นามว่าสมพิศได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวหาผู้อุทธรณ์เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเทพศิลา สำนักงานเขตบางกะปิ กรณีเปิดร้านจำหน่ายอาหารที่ไม่มีคุณภาพให้นักเรียน โดยนักเรียนสามารถซื้อได้ตลอดเวลา และมีการนำสินค้าขึ้นไปจำหน่ายบนห้องเรียน ซึ่งร้านดังกล่าวไม่ได้อยู่ในความดูแลของสหกรณ์โรงเรียน สำนักงานเลขาธิการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครประสานให้สำนักงานเขตบางกะปิตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ สำนักงานเขตบางกะปิจึงมีคำสั่ง ที่ ๔๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนดังกล่าว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัยยังไม่เสร็จสิ้น สำหรับเหตุผลในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ สรุปได้ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เห็นว่า กรณีสำนักงานเขตบางกะปิมีคำสั่ง ที่ ๔๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง เป็นการดำเนินการในหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๙๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัยที่ผู้อำนวยการเขตสามารถใช้ดุลพินิจดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามสมควร โดยอาจมอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดดำเนินการสืบสวนทางลับหรือจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงก็ได้ ประกอบกับไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้ต้องแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือ กฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ. ๒๕๕๐ ก็ตาม อีกทั้งเห็นว่า การแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบก่อน อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือชักซ้อมพยานหลักฐาน อันทำให้การสืบสวนข้อเท็จจริงไม่ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และไม่เป็นธรรมกับผู้ร้องเรียนและผู้ถูกกล่าวหา

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ รายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ เห็นว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นกระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัย และตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดว่า ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน ได้แก่ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด และการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งการดำเนินการของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณา การเสนอความเห็น หรือการลงนามของเจ้าหน้าที่ ตลอดจนรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริง เป็นการพิจารณาภายในฝ่ายปกครอง และคำสั่งดังกล่าวมิได้เป็นคำสั่งทางปกครองตามนัย

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๐/๒๕๕๖

มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑ อีกทั้งมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวยังให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลพินิจในการไม่อนุญาตตรวจดูเอกสารหรือพยานหลักฐานได้ ถ้าเป็นกรณีที่ต้องรักษาไว้เป็นความลับ ซึ่งในรายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงจะปรากฏถ้อยคำของพยานบุคคลแต่ละคนว่าได้ให้ข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนไว้อย่างไร ถ้าหากเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวนี้อาจทำให้มีการไปกดดันพยานบุคคลซึ่งทำให้คณะกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการสอบวินัยคณะกรรมการสอบสวนฯ ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาที่จะต้องแจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา ตลอดจนแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้อุทธรณ์ทราบอยู่แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงให้ผู้อุทธรณ์ทราบ ซึ่งสำนักงานเขตบางกะปิชี้แจงว่า ไม่ได้แจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้อุทธรณ์ทราบ เนื่องจากการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นการดำเนินการในหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นกระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัยที่ผู้อำนวยการเขตสามารถใช้ดุลพินิจดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงตามสมควร ประกอบกับไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้ต้องแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ อีกทั้งการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบก่อน อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือชักข้อพยานหลักฐาน อันทำให้การสืบสวนข้อเท็จจริงไม่ได้ข้อมูลที่เป็นจริง และไม่เป็นที่ธรรมกับผู้ร้องเรียนและผู้ถูกกล่าวหา กรณีนี้ถือว่าสำนักงานเขตบางกะปิแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คณะกรรมการฯ จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัย หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อตามที่สำนักงานเขตบางกะปิชี้แจง ผู้อุทธรณ์สามารถร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ตรวจสอบได้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานของรัฐอาจปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ ได้แก่ รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดเทพศิลาอุทธรณ์ร้องเรียน ในหน้า ๒๕ ตั้งแต่ข้อ ๖ ถึงหน้า ๒๗ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คำวินิจฉัย ที่ สค ๗๐/๒๕๕๖

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงให้สำนักงานเขตบางกะปิเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ รายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ คือ รายงานการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดเทพสถิตถูกร้องเรียน เฉพาะหน้า ๒๕ ตั้งแต่ข้อ ๖ ถึงหน้า ๒๗ แก่ผู้อุทธรณ์

นายวัฒนา รัตนวิจิตร

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม

กรรมการ

รองศาสตราจารย์ มন্ত্রী รูปสุวรรณ

กรรมการ

นางมัลลิกา คุณวัฒน์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์